

[Svend Hangaard.]

betydelig afstand mellem det konservative og det radikale synspunkt. Vi er på det punkt overhovedet ikke på talefod.

Jeg må endnu en gang appellere til de 3 partier, at hvor der kan være håb om forståelse for det rigtige i at sikre tillægsjord til de brug, der virkelig trænger til det, kan man vise sin forståelse ved at stemme for det radikale ændringsforslag. Jeg synes, det er ufatteligt, at socialdemokratiet og socialistisk folkeparti svigter de mindre brug, som virkelig trænger til tillægsjord, til fordel for store gårdbrug på 60 tdr. land. Jeg har svært ved at forstå mål og mening hermed; jeg har svært ved at forstå, at det skulle være den nye venstrekurs.

Vi har med beklagelse konstateret, at der ikke hos de øvrige partier er vist forståelse for vort ønske om at opretholde kravet om landbrugsbygninger. Det er vor opfattelse, at den lempelse, der sker i lovens bestemmelser på dette område, kan give anledning til et betydeligt misbrug.

Til de øvrige lovforslag har jeg ikke mange bemærkninger; der er jo et klart flertal på alle betydelige områder. VK-forslaget om ændring i statshusmandslovens titel finder vi ikke af større betydning; det er mindre væsentligt, hvad loven hedder, end hvad loven indeholder. Men vi må stemme imod ændringsforslag nr. 2 om bortfald af statens forkøbsret, ligeledes imod ændringsforslagene nr. 10-13 om afdragstiden samt især mod ændringsforslag nr. 22 om bortfald af forkøbsrettens gyldighed efter de hidtidige regler.

Endelig er der loven om suppleringsjord. For ikke at få for stærk jordsamlende virkning er det afgørende, at udlånsloven i sin arealgrænse ikke overstiger sammenlægningsgrænsen, som vi altså havde ønsket nedsat til 25 ha. Bliver det nu i stedet 35 ha, vil der, når det første år er overstået, sikkert blive for få penge, men det må regeringen vel så være forberedt på at tage i stiv arm, siden man er gået med til den høje grænse.

Vi må afgjort afvise det af de konservative stillede meget konservative ændringsforslag om jordfondens midler samt om begrænsningen i anvendelsen af statsmidler til erhvervelse af tillægsjord. Det kan ikke

være rimeligt at lade de svage skøtte sig selv og give de stærke fri udfoldelse.

Under udvalgsarbejdet, såvel som når disse spørgsmål drøftes rundt omkring i landet, er der ofte peget på vigtigheden af at sikre generationsskiftet, og vi har også hørt det her i tinget i dag. Men det kan give sig udtryk på forskellig vis. De konservative peger i deres bemærkninger til ændringsforslagene på det vigtige i at lette salgsmulighederne. Jeg må tilstå, at jeg interesserer mig væsentligt mere for at lette købsmulighederne for de unge egentlige landbrugere, og hertil hjælper de nu behandlede lovforslag intet, snarere tværtimod, for de forøgede sammenlægningsmuligheder gør det vanskeligere for de unge både på grund af den større efterspørgsel, der skabes herigennem, især fra pengestærke kredse, og fordi de fleste brugsstørrelser efterhånden går op over, hvad det vil være muligt for den selvskabte landbruger at klare udbetalingen til.

Men der er endnu et par faktorer, som griber forstyrrende ind i billedet og forhindrer en naturlig efterspørgsel og arealfordeling. Fortolkningen af lystgårdsbegrebet er så lempelig, at det giver mange skattebegunstigelser og derfor frister byopkøbere i en grad, der virker stærkt ind på ejendomspriserne. Disse opkøb bliver derved en alvorlig konkurrence for de unge, der står med egen opsparat kapital og ønsker at drive landbrug som erhverv, men ikke er i stand til at klare de udbetalinger og den forrentning af den nye købspris, som byopkøberne presser dem op til. Der er derfor al grund til i en kommende lovgivning at gennemføre en meget betydelig skærpelse af lystgårdsbegrebet.

Men også kornordningen griber stærkt forstyrrende ind og hænger nøje sammen med de problemer, vi behandler i disse lovforslag. Den favoriserer i høj grad den ene brugsform fremfor den anden og i høj grad på den andens bekostning, og den favoriserede part er ejendommeligt nok den, som de konservative er så ivrige for at støtte med deres frie sammenlægningsret, og som påstås at være særlig rentabel, hvilket dog ikke påfaldende fremgår af forrentningsprocenten og da langt mindre af den skattepligtige indtægt til trods for det særlige tilskud, den får.